

IDEALISTAR

So hava vit enn einaferð verið vitni til henda marghátliga sjónleikin, sáttmálasamráðingar.

Eina løtu friktaði eg fyrri, at teir kravmiklu arbeiðarleiðararnir fóru at royta okkara arbeiðsgevarar heilt inn at skinninum, men til alt held hava vit jú okkara neutralu semingsmenn, sum sjálvandi vita, hvønn veg teirra neutralitetur eigur at venda og sum hava sans fyrri tí samfundsekonómisku balancuni.

Tað var gott, at t.d. formaðurin Torstein Vilhelm ikki skal út við meira enn 4,4% í lønarhækkkan, tí sátt at siga dugi eg ikki at siggja, hvussu í allari víðu verð Torstein skal kunna lata meira í løn. Hann hevur jú ongan í arbeiði og luttekur helst í samráðingunum av berari idealismu.

Ellá hvat við hinum suðringinum, Niels Juel Mortensen, stjóra á Tveroyri. Ein ordiligur kapitalistur hava teir helst hildið og tí skuldi hann knokkroytast. Her má eg protesta! Vita tit ikki, at Niels Juel er so illa fyrri figgarliga, at hóast hann er luttakari í sáttmálasamráðingum ikki hevur ráð til at hava organiserað, sáttmálalønt fólk í arbeiði. Neyðars maður — hann hevur illa nokk ráð at vera limur í Føroya Arbeiðsgevarafelag og er noyddur at nokta sínum fólk at vera limir í Drósum ella S & K. Arbeiðarar hevur hann als ikki ráð til at hava og tí hevur hann ongan. Tað, sum skip hansara veiða hevur hann als ikki ráð at leggja upp á Tveroyri, tí sendir hann

tey norðureftir. Eitt held, at Tveráfólk hava ráð at keypa olju, mat og klæði frá Niels Juel og gott at hansara krumbagentur eru so loyalar, at tær ikki melda seg inn í fakfelag, tí so hevði hesin idealistur havt annað at hugsa um enn at sitið á Hafnia og forhandla lönir. Mær dámar lítið tankan um, at Johannus og Ingeborg og øll hini skuldu sloppið at plukka ein slíkan arbeiðsgevara fyrri hansara síðsta oyra.

Eg haldi, at eg fari at skipa fyrri einari innsamling á mínum arbeiðsplássi til Niesl Juel og Torstein, so at annar kann fáa ráð til aftur at fáa sær ein arbeiðsmann ella í minsta lagið ein tænara og hin ráð til at lata sáttmálaløn.

Ná, kann nú onkur ábyrgdarleysur arbeiðari siga, jamen hin triði samráðingarmaðurin — Thulesen, hann er jú stjóri fyrri eini milliónfyrirteku, sum at kalla er almannaogn og sum takkað verði Thulesens framúrskarandi talenti gevur milliónvirskot, so har er ein fyrirteka, sum hevur ráð, ha?

Men nei, den går ikke, Kjelbrovirkid hevur annað at nýta sín kapital til, enn at lata fólk lønarhækkkan í tíð og úrtíð, t.d. hevur virkið fyrri ikki so langari tíð keypt Núp frá Thulesen og øðrum. Arbeiðarar! Speglið tykkum í slíkum solidariteti millum virki og starvsfólk í hesum færi stóran. Minnist til hvat slítmannavirurin Óli Breckmann sigur: «Vit eru øll í sama báti» nekur virkið gott nokk í sognini, nekur sita vist so á leysabekki onnur húka á tiljunum og tað eru tey, sum

viga á stokkunum, ja, summi hanga uttanborða men øll kunnu nú ikki sita afturi í rong og stýra ella sita og verma seg inni í ruffinum hjá Óla, Thulesen, Birgiri, Rasmusi í bankanum og hvat tey nú øll eita í tí passagerbólkunum. Vist eru vit øll í sama báti, men hvar í bátinum vit eru og hvussu stóran part vit skulu hava noyðast vit at lata eigarnar bestemma.

Onkur kravmikil fjallbrúður, sum ikki lurtar eftir Óla Breckmann, kundi helst eisini funnið uppá at hildið sum rimuligt, at Jákup Lopra Superstar, Føroya svar uppá Onassis við einum yvirskoti uppá skallutar 7 milliónir, sum als ikki er limur í Føroya Arbeiðsgevarafelag, men sum gleivbeintur stillaði sína ekspertisur í arbeiðaratukt til ráðigheit fyrri Torstein & Co. — at hann mátti havt ráð at goldið í hvussu so er eini 5% í lønarhækkkan. Men nei, min fjallbrúður, Jákup Superstar hevur annað at nýta síni oyru til: uppkøyp av besta dyrkilendi í Vági, so tykkara børn kunnu fáa grundstykki um nekur ár — aftur ein idealistur. Fyri alt tað hava tit verið illa vorðnar við Jákup og snopprikk hansara, Vallberg — tosað um polarculda á virki teirra, fyri vorðið tykkum, tit hava onga lønarhækkkan uppi-borið!

Nei eg kann ikki halda fram, eg gerist so rørdur av at hugsa um okkara vælsignaðu arbeiðsgevarar sum jú geva okkum arbeiði, ja, summir eru so góðir, at teir hava givið alt sitt arbeiði burtur, so

teir einki hava eftir líka-sum Torstein. Kortini má eg nevna ein afturat: Pól Mohr, okkara lokala stolt-heit, ein av okkara fáu vinnulivsmönnum við stórum V, ein av teimum, sum ikki letur seg kúga av frekkum lærlingum og forlangandi arbeiðsmönnum, skal hann royttast inn at skinninum sum ein onnur lesar í áseyðaroyting? Ikki talan um!

Í heila tikið kunnu vit ikki vera bekent at for-

**Luttakið í almenna tjakinum
Sendið lesarabrev til Sosialin!**

langa so nógv, at okkara stjórar og reiðarar ikki fáa livað, sum stjórar og reiðarar eiga at liva. Ti hvussu skulu teir fáa ráð til ross, bílar, summarhús, bátar, traðir um vit fara avstað við øllum teir eiga. Nei, latið okkara

idealistar, stjórnarar, hava frið og lurtið eftir Óla Breckmann — visið ábyrgdarkenslu, so verður nakað til øll — sjálvt um tað kanska verður eitt sindur meir til tey á fyrsta plássi.

áskoðari

SØGAN ENDURTEKUR SEG

Nú eru mong ár síðan, at eg saman við mongum suðuroyingum fóru norður um fjørð at rógva út, á Norðhavinum, við heldur smáum motor dekkssbátum.

Vit mundu vera nakrir og 20 í tali, ið skuldu búleikast í einum heldur stórum seðhúsum.

Ætlanin var so, at vit allir í felag skuldu fáa okkum eina kvinnu til kokk ella matmóður.

Hetta var ikki sum at siga tað. Jú, so bar so í bandi, at vit fingu eina gentu, sum átók sær starvið. Vit vóru sera hepnir við at fáa eina, sum hevði verið kokkur hjá útróðarmönnum til lands í Íslandi. Hetta gekk stak væl, tí hon var eitt, um eg so má siga, konubrot. Hon og vit allir sum ein, komu stak væl ásamt. Tá ein tíð var frálíðin, og hon kundi meta um hesar suðuroyingarnar, fór hon at siga frá, hvi hon hevði ivast so stóruga at átaka sær starvið.

Har í hennara heimbygd høvdu suðuroyingar ikki tað besta orðið á sær. Men nú sá hon nakað heilt annað.

Meinlikt við søgnini um tá Uppsalapetur helt jól í Gásadali.

Min ætlan við hesi mynd er at minna á, at vit suðuroyingar eru eitt í mongum færum tolið fólk.

Fyri fáum døgum síðani var útvarpað í fylgjandi try kveld frá lögtings-

fundum um keyp av skipi til uttanlandssigling burturav. So lagið tað annars ljóðar, hevði hettar tingmál sera nógv við okkum suðuroyingar at gera. Síðani 1975 hava vit havt «Smyril» partvis um summarið í innanoyggja sigling til suðuroyar- og klaksvíkssigling.

Tann, ið vil skilja hetta mál, sær eina positiva ætlan í keypi av einum øðrum skipi, sum kann avloysa «Smyril» frá uttanlandssiglingini.

So vit kunnu ognast «Smyril» burtur av til Suðuroyarsigling.

Hetta mál hevur fingið misjavna undirteku í lögtinginum.

Tað marghátligasta við hesum tingmáli er, at allir flokkar eru so alsknir við okkum suðuroyingar. Teir vita ikki hvussu lítið teir skula skerja suðuroyarsiglingina við «Smyril». Men at hann skal sigla uttanlands, tað er so ongin ivi um.

Tá haldi eg, at tað er skert til lítar. Nei, tit góðu menn. Handan paraplyin heldur ikki móti regni.

Tit kunnu banna upp á, at um allir suðuroyingar høvdu havt mitt temperament, skuldi «Smyril» annaðhvørt í hond ella bond. Slagorðið má vera «Smyril til suðuroyarsigling».

So vóni eg at vit her suðuri ikki koma at hoyra eitt «nýss» um undirskot í framtíðini.

Hentzar Joensen

KARIN SKILIR EINKI

Bert ein lítill viðmerking til 1. mai-røðuna hjá Karin Kjelbro. Mær dámdi hana væl, men har var

Meðan økjast «puljurnar». Og hevði flogvitið ikki funnið nýggjar leiðir til teirra var Schweiz einstu ráðini, tó frá skatti sleppa teir.

Svullurin er stórur og rættuliga gamal, og skuldi verið búgvinn til skurðs. Spell at vit ikki hava lækna í landsstýrinum nú — men nóg lærdur eru teir tó.

Garnal fiskari

nakað sum prógvaði, at Karin ikki ánar, hvussu tey dagligu viðurskiftini eru á einum vanligum arbeiðsplássi í dag.

Hon mælti okkum nevnliga til at finnaft at í bløðunum, men at gera tað við okkara kristna navn undir. Ja, Karin góða tað kann man, um man situr í einum tryggum almennum starvi, men ikki á teimum privatu arbeiðsplássunum, soleiðis sum stóðan yvirhever er í dag.

Eg skal vissa teg um Karin Kjelbro, at á mínum arbeiðsplássi (eitt flakavirki í eini stórbygd) er bæði eitt og annað at finnaft at. Men eg kann samstundis vissa teg um,

at um eg skrivaði somikið sum eitt orð av atfinning um arbeiðsviðurskiftini, so var eg liðug her — antin so ella so.

Soleiðis er tað tíværri, men eg skilji væl, at tú við tíni superyvirklassabakgrund ikki hevur begreb um tann beiska veruleika, sum røður á mongum færoyskum arbeiðsplássum í dag.

Ein skuldi hugsað, at fakfelagið var ein vernd móti yvirgangi frá arbeiðsgevarum og formonnum, men nógv feløg eru nakað sløv. Tað eru ikki øll sum hava eina Ingeborg Winther til formann.

flakavirna

Ein bygd, ið liggur illa fyrri at skerja frá sjónum av, og ikki so lætt heldur frá næstu grannabygdini, Mikladali.

Nú er tunnelgerð byrjað úr Hattardali í Villingardal, og verður hetta berg-hol, sum er 1165 metrar langt, opið síðst í mai.

Og vónandi verður ikki givist fyrr enn á Trøllanesi.

Seinasta sunnudag

TRÖLLANES—MÚLA

(29/4) fór tað seinasta av keiskapilsinum á Trøllanesi á bláman.

Hetta varð gjørt í 1967, men bleiv ongantíð so gott, sum tað átti, og komst hetta av, at ókyrra kom meðan stoypt varð.

Nekur ár herfyri fór nakað, og nú fór so restin.

Fyrstu ferð, ið atlagt varð á Trøllanesi, var 13. august 1967. Hetta var stór-hending og hevur til dagin

í dag lætt ómetaligt um knossíð á einum sovróðnum plássi. Í umleið fimm ár, hevur bátur at rógva í land við, ikki verið nýttur.

Einaferð fyrri nekum árum síðani, var komið langt við at beta um tað, sum var burturtikið, men óveður kom og alt fór fyrri onki.

Tað, sum stóð eftir, hevur, so vánaligt sum Framhald á síðu 14